

**ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
იურიდიული ფაკულტეტის საერთაშორისო სამართლის სპეციალობის
მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამა**

პროგრამა ეფუძნება იურიდიული ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დამტკიცებულ სამართლის სპეციალობის მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამას.

საერთაშორისო სამართლის მაგისტრატურა

- I. **საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:** საერთაშორისო სამართალი
International Law
- II. **უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური:** მაგისტრატურა
- III. **მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:** საერთაშორისო სამართლის მაგისტრი; Master in International Law.
- IV. **პროგრამის მოცულობა:** 120 ECTS კრედიტი.
- V. **სწავლების ენა:** ქართული და ინგლისური
- VI. **საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი:** სამაგისტრო პროგრამის მიზანია ბაკალავრის შემდგომი დონის სპეციალისტის მომზადება, მაგისტრანტისთვის პრაქტიკული საქმიანობის განხორციელებისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების გამომუშავება და, ამავე დროს, დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევისათვის საჭირო უნარების განვითარების ხელშეწყობა. კურსდამთავრებულის აღჭურვა როგორც ეროვნული, ისე საერთაშორისო სამართლებრივი სივრცის მოთხოვნების შესაბამისი კვალიფიკაციით. სამაგისტრო პროგრამა ამზადებს კურსდამთავრებულს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში და მთავრობის კანცელარიაში, საგარეო საქმეთა, იუსტიციის, შინაგან საქმეთა სამინისტროებში არსებულ საერთაშორისო და საგარეო ერტეულებში, საქართველოს შიდა და საზღვარგარეთული ორგანოების აქტიურ საერთაშორისოსამართლებრივ უზრუნველყოფაში მონაწილეობისათვის და ამავე დროს გამოუმუშავებს მას სადოქტორო პროგრამისათვის აუცილებელ სამეცნიერო კვლევის უნარს.
ამავე დროს სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს შეეძლება სახელმწიფო სასერთიფიკატო გამოცდის ჩაბარება რომელიც სავალდებულოა იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში მისაღებად, ასევე ადვოკატისა და პროკურორის თანამდებობის დასაკავებლად. ცალკეული პროფესიისათვის შესაძლებელია კანონმდებლობით ან შესაბამისი პროფესიული გაერთიანების მიერ გათვალისწინებული იყოს პროფესიის დაუფლებისათვის დამატებითი წინაპირობები.
- VI. **პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:**
 - სამართლის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი;
 - საერთო სამაგისტრო გამოცდის ჩაბარება და
 - უცხო ენასა (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული 2 დონე) და სპეციალობაში გამოცდების ჩაბარება.
- VII. **სწავლის შედეგები:** კურსდამთავრებულს უნდა ქონდეს შემდეგი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციები:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p> <p>აქვს საერთაშორისო სამართლის ღრმა და სისტემური თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარები, რაც აძლევს დასმული კომპლექსური პრობლემების გადაწყვეტის ახლებური ხედვის ფორმირების შესაძლებლობას. გაცნობიერებული აქვს შესაბამისი სფეროსათვის მიკუთვნებული საკითხების გადაჭრის გზები.</p> <p>კურსდამთავრებულმა იცის: ხალხთა თვითგამორკვევისა და სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის პრინციპების თანაფარდობა; საერთაშორისო სისხლის სამართლის აქტუალური თეორიული პრობლემები და მართლმსაჯულების პრაქტიკა; სახელმწიფოს, როგორც საერთაშორისო სამართლის ძირითადი სუბიექტის როლი და ადგილი სახელმწიფოთა საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ შექმნილი საერთაშორისო მართლწესრიგის დაცვასა და განმტკიცებაში; მიგრაციის აქტუალური პრობლემები და ევროკავშირის სტანდარტები; კავკასიის სახელმწიფოების შედარებითი პოლიტიკა; საერთაშორისო სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების პრაქტიკა; საერთაშორისო სტანდარტები ადამიანთა ვაჭრობასა და ოჯახში ძალადობასთან ბრძოლის სფეროში; საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი და ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო მექანიზმები; საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი სამართლის თანაფარდობა; ძალის გამოყენების პრობლემა თანამედროვე საერთაშორისო სამართალში; საზღვაო სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალი (თეორია და პრაქტიკა); გადაწყვეტილების მიღება საგარეო პოლიტიკაში და მათი სამართლებრივი საფუძვლები.</p>
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p> <p>შესწევს უნარი საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში მიღებული ინფორმაცია და უნარები შეუსაბამოს პრაქტიკულ სიტუაციას; განმარტების მეთოდების გამოყენებით შეუძლია კომპლექსური საერთაშორისო სამართლებრივი პრობლემების შეფასება და მათი გადაწყვეტის ახალი, ორიგინალური გზების შემუშავება. შეუძლია უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით კვლევის დამოუკიდებლად განხორციელება.</p>
<p>დასკვნის უნარი</p> <p>ახლებური საერთაშორისო სამართლებრივი გამოწვევების საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკისა და/ან მეცნიერული მიდგომების პირობებში შეუძლია ცვლილების კრიტიკული ანალიზი და გამომდინარე დასკვნის ჩამოყალიბება.</p>
<p>კომუნიკაციის უნარი</p> <p>შეუძლია აკადემიური პატიოსნების სტანდარტებისა და საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მიღწევათა გათვალისწინებით, აკადემიურ და პროფესიულ საზოგადოებას წერილობითი და ზეპირი ფორმით მშობლიურ და უცხოურ ენაზე გადასცეს საკუთარი სამართლებრივი დასკვნები და არგუმენტები;</p>
<p>სწავლის უნარი</p> <p>შეუძლია დამოუკიდებლად განსაზღვროს თეორიული კომპონენტებისა და პრაქტიკული გამოცდილების სინთეზი; სამართლის სფეროს უახლეს მეთოდებზე დაყრდნობით, ნორმატიული ბაზის, სამეცნიერო სატატიებისა და საერთაშორისო ასპარეზზე ახალი გამოწვევების საერთაშორისო სამართლებრივი ანალიზის, შემოქმედებითი განზოგადება, შესასწავლი პრობლემების დამოუკიდებლად დაგეგვა და წარმართვა, სწავლის პროცესის თავისებურებების გაცნობიერება.</p>
<p>ღირებულებები</p>

შეუძლია მხარეთა ინტერესების სამართლიანად დაბალანსების უზრუნველსაყოფად, არსებულ საერთაშორისო ურთიერთობებში თანამედროვე ზოგადდემოკრატიული საერთაშორისო სამართლებრივი სტანდარტების და მათი ღირებულებების გაანალიზება; ღირებულებებისადმი თავისი და სხვების დამოკიდებულებების შეფასება; საჭიროების შემთხვევაში წვლილი შეაქვს ახალი ღირებულებების ფორმირებაში.

V. სწავლების შედეგების მიღწევის მეთოდები:

1. ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი.
2. დისკუსია/დებატები – დისკუსიის პროცესი მკვეთრად ამალეებს სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტივობას. დისკუსია შესაძლებელია გადაიზარდოს კამათში. ეს პროცესი არ შემოიფარგლება მხოლოდ პროფესორის მიერ დასმული შეკითხვებით. ეს მეთოდი უვითარებს სტუდენტს კამათისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს.
3. ჯგუფური მუშაობა - ამ მეთოდით სწავლება გულისხმობს სტუდენტთა ჯგუფებად დაყოფას და მათთვის სასწავლო დავალების მიცემას. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავებენ საკითხს და პარალელურად უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანიდან გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში.
4. წიგნზე მუშაობის მეთოდი.
5. პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) - სასწავლო მეთოდი, რომელიც ახალი ცოდნის მიღების და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად იყენებს პრობლემას.
6. ევრისტიკული მეთოდი – ეფუძნება სტუდენტების წინაშე დასმული ამოცანის ეტაპობრივ გადაწყვეტას. ეს ამოცანა სწავლების პროცესში ფაქტების დამოუკიდებლად დაფიქსირებისა და მათ შორის კავშირების დანახვის გზით ხორციელდება.
7. შემთხვევის ანალიზი (Case study) - პროფესორი სტუდენტებთან ერთად ლექციაზე განიხილავს კონკრეტულ შემთხვევებს, რომლებიც ყოველმხრივ და საფუძვლიანად შეისწავლიან. მაგალითად, კაზუსის ამოხსნა.
8. გონებრივი იერიში (Brain storming) - ეს მეთოდი გულისხმობს კონკრეტული თემის ფარგლებში კონკრეტული საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად მეტი, სასურველია რადიკალურად განსხვავებული, აზრის, იდეის ჩამოყალიბებასა და მისი გამოთქმის ხელშეწყობას. აღნიშნული მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემისადმი შემოქმედებითი მიდგომის განვითარებას. ეს მეთოდი ეფექტურია სტუდენტთა მრავალრიცხოვანი ჯგუფის არსებობის პირობებში და შედეგადად რამდენიმე ძირითადი ეტაპისგან:

- 1) პრობლემის/საკითხის შემოქმედებითი კუთხით განსაზღვრა;
- 2) დროის გარკვეულ მონაკვეთში აუდიტორიისგან საკითხის ირგვლივ არსებული იდეების კრიტიკის გარეშე ჩანიშვნა (ძირითადად, დაფაზე);

- ‖ გამორიცხვის გზით იმ იდეების გამორჩევა, რომლებიც ყველაზე მეტ შესაბამისობას ავლენს დასმულ საკითხთან;
- ‖ კვლევის მიზანთან იდეის შესაბამისობის დასადგენად შეფასების კრიტერიუმების განსაზღვრა;
- ‖ შერჩეული იდეების შეფასება წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმებით;
- ‖ უმაღლესი შეფასების მქონე იდეის, როგორც დასახული პრობლემის გადაჭრის საუკეთესო საშუალების გამოვლენა.

9. **როლური და სიტუაციური თამაშები** - სცენარის მიხედვით განხორციელებული როლური თამაშები სტუდენტს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედოს საკითხს და ეხმარება მას ალტერნატიული თვალსაზრისის ჩამოყალიბებაში. ისევე როგორც დისკუსია, როლური თამაშებიც უყალიბებს სტუდენტს საკუთარი პოზიციის დამოუკიდებლად გამოთქმისა და კამათში მისი დაცვის უნარს.

10. **დემონსტრირების მეთოდი** – ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტურია. ხშირ შემთხვევაში უმჯობესია, მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მიეწოდოს სტუდენტებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია განხორციელდეს როგორც მასწავლებლის, ისე სტუდენტის მიერ. ეს მეთოდი გვეხმარება თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ რისი შესრულება მოუწევთ სტუდენტებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს.

11. **ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი.**

- ‖ სწავლების **ინდუქციური მეთოდი** განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის ისეთ ფორმას, როდესაც სწავლის პროცესში აზრის მსვლელობა კერძოდან ზოგადისაკენ, ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული, ანუ მასალის გადმოცემისას, პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისაკენ.
- ‖ სწავლების **დედუქციური მეთოდი** განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმოადგენს, ანუ პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ.
- ‖ სასწავლო პროცესში **ანალიზის მეთოდი** გვეხმარება სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დაშლაში, ამით მარტივდება რთული პრობლემის შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების დეტალური გაშუქება.
- ‖ **სინთეზის მეთოდი** გულისხმობს შებრუნებულ პროცედურას, ანუ ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთელის დანახვის უნარის განვითარებას.

12. **ახსნა–განმარტებითი მეთოდი** – ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პროფესორს მასალის გადმოცემისას, მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში.
13. **ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება** – მოითხოვს პროფესორისა და სტუდენტის აქტიურ ჩართულობას სწავლების პროცესში, სადაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს თეორიული მასალის პრაქტიკული ინტერპრეტაცია.
14. **წერითი მუშაობის მეთოდი**, რომელიც გულისხმობს შემდეგი სახის აქტივობებს: ამონაწერებისა და ჩანაწერების გაკეთება, მასალის დაკონსპექტება, თეზისების შედგენა, რეფერატის, ან ესეს შესრულება და ა.შ.

პროფესორი შესაძლოა იყენებდეს ზემოთჩამოთვლილ ერთ ან რამდენიმე მეთოდს ან ნებისმიერ სხვა მეთოდს კონკრეტული სასწავლო ამოცანიდან გამომდინარე.

VI. სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა: შეფასების ზოგადი წესი:
 სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით;
 კრედიტის მისაღებად საჭირო მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა;

სტუდენტის ცოდნის შეფასება ხდება შემდეგი სქემით:

ქულები	შეფასება
91-100	ფრიადი, A
81-90	ძალიან კარგი, B
71-80	კარგი, C
61-70	დამაკმაყოფილებელი, D
51-60	საკმარისი, E
41-50	ვერ ჩააბარა, FX
0-40	ჩაიჭრა, F

VII. საგანმანათლებლო პროგრამის საგნების ჩამონათვალი და თითოეული საგნისთვის განსაზღვრული კრედიტების რაოდენობა:

პროგრამის სასწავლო კომპონენტები ეფუძნება დასავლეთ ევროპაში დანერგილ პრაქტიკას, საერთაშორისო მაგისტრატურაში ძირითად თეორიულ და პრაქტიკულ მომზადებას, რომელიც ითვალისწინებს სტუდენტისათვის უახლეს თეორიული, სამეცნიერო დოქტრინის ღრმა შესწავლას და საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკის (case law) თავისებურებისა და საქართველოს კანონმდებლობასა და სასამართლო პრაქტიკის ურთიერთქმედებას.

სასწავლო გეგმა

სავალდებულო პროგრამა შედგება:

პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტებში ყველა შემავალი საგნის შესწავლა სავალდებულოა.

სამართლის სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო გეგმა შედგება თეორიული და პრაქტიკული კომპონენტებისგან:

თეორიული კომპონენტი

I სემესტრი

	კურსი	საგნის სტატუსი	კრედიტი
1	ხალხთა თვითგამორკვევისა და სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის პრონციპების თანაფარდობა თანამედროვე საერთაშორისო მართლწესრიგის კონტექსტში	სავალდებულო	5
2	საერთაშორისო სისხლის სამართლის აქტუალური თეორიული პრობლემები (გაეროს უშიშროების საბჭო და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს კომპეტენციების თანაფარდობა)	სავალდებულო	5
3	აკადემიური წერა	სავალდებულო	5
4	სახელმწიფო საერთაშორისო სამართალში	სავალდებულო	5
5	მიგრაციის აქტუალური პრობლემები და ევროკავშირის სტანდარტები (ინგლისურად)	სავალდებულო	5
6	კავკასიის სახელმწიფოების შედარებითი პოლიტიკა გლობალურ კონტექსტში	სავალდებულო	5
სემესტრში დაგროვილი კრედიტები			30

II სემესტრი

	კურსი	საგნის სტატუსი	კრედიტი
1	საერთაშორისო სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების პრაქტიკა	სავალდებულო	5
2	საერთაშორისო სტანდარტები ადამიანით ვაჭრობასა და ოჯახში ძალადობასთან ბრძოლის სფეროში	სავალდებულო	5
3	საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი (ინგლისურად)	სავალდებულო	5
4	საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი სამართლის თანაფარდობა	სავალდებულო	5
5	ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო მექანიზმები (ინგლისურად)	სავალდებულო	5
6	აკადემიური წერა	სავალდებულო	5
სემესტრში დაგროვილი კრედიტები			30

III სემესტრი

	კურსი	საგნის სტატუსი	კრედიტი
1	ძალის გამოყენება და საერთაშორისო სამართალი	სავალდებულო	5
2	კლინიკა: საერთაშორისო სტანდარტები ადამიანით ვაჭრობასა და ოჯახში ძალადობასთან ბრძოლის სფეროში	სავალდებულო	10
3	აკადემიური წერა	სავალდებულო	5

3	საზღვაო სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალი (თეორია და პრაქტიკა)	სავალდებულო	5
4	გადაწყვეტილების მიღება საგარეო პოლიტიკაში და მათი სამართლებრივი საფუძვლები	სავალდებულო	5
სემესტრში დაგროვილი კრედიტები			30

IV სემესტრი

1	სამაგისტრო ნაშრომი	სავალდებულო	30
---	--------------------	-------------	----

სწავლის შედეგების რუკა:

შედეგი საგანი	ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები.
ხალხთა თვითგამორკვევისა და სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის პრონციპების თანაფარდობა თანამედროვე საერთაშორისო მართლწესრიგის კონტექსტში	X	X			X	
საერთაშორისო სისხლის სამართლის აქტუალური თეორიული პრობლემები (გაეროს უშიშროების საბჭო და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს კომპეტენციების თანაფარდობა)	X	X			X	
აკადემიური წერა	X				X	
სახელმწიფო საერთაშორისო სამართალში	X	X	X			
საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი სამართლის თანაფარდობა	X	X				
კავკასიის სახელმწიფოების შედარებითი პოლიტიკა გლობალურ კონტექსტში	X	X	X			

საერთაშორისო სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების პრაქტიკა	X	X	X			
საერთაშორისო სტანდარტები ადამიანით ვაჭრობასა და ოჯახში ძალადობასთან ბრძოლის სფეროში	X	X	X			
საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი (ინგლისურად)	X	X	X			
მიგრაციის აქტუალური პრობლემების და ევროკავშირის სტანდარტები (ინგლისურად)	X	X	X			
ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო მექანიზმები (ინგლისურად)	X				X	
ძალის გამოყენება და საერთაშორისო სამართალი	X	X	X		X	
კლინიკა: საერთაშორისო სტანდარტები ადამიანით ვაჭრობასა და ოჯახში ძალადობასთან ბრძოლის სფეროში	X	X	X			
სახლვით სამართლის საერთაშორისო ტრიბუნალი (თეორია და პრაქტიკა)	X	X				
გადაწყვეტილების მიღება საგარეო პოლიტიკაში და მათი სამართლებრივი საფუძვლები	X	X	X	X		

VIII. პროგრამის ხელმძღვანელი: იურიდიული ფაკულტეტის საბჭო; საერთაშორისო სამართლის ინსტიტუტის დირექტორი, ლევან ალექსიძე, სრული პროფესორი.

XIII. ადამიანური და მატერიალური რესურსი: პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია ძირითადი შტატის 2 სრული პროფესორი და 8 მოწვეული სამართლის დოქტორი და სხვა მოწვეული სპეციალისტი.

XIV. სამეცნიერო კვლევის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: სასწავლო ფართი 2500 მ²-ზე მეტი (აუდიტორიები, საპროფესოროები, ბიბლიოთეკა – მხოლოდ იურიდიული ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში (16703 ეგზემპლარი; მათ შორის – სახელმძღვანელოები და მონოგრაფიები (12005 ეგზემპლარი), ასევე, ჟურნალები, სასამართლო გადაწყვეტილებები, ლექსიკონები, ნორმატიული მასალა და სხვა ლიტერატურა, ელექტრონული რესურსები); 130 კომპიუტერი.

XV. პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: საბაკალავრო პროგრამის ფინანსურ უზრუნველყოფას ახდენს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიუჯეტი, საიდანაც იურიდიული ფაკულტეტისათვის გამოყოფილი თანხა შეადგენს 2736784 ლარს.